

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи

Дар'я МАЛЬЧИКОВА

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ**

Факультет психології, історії та соціології
Кафедра історії, археології та методики викладання
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність 014 Середня освіта (історія)
Спеціалізація 014.03 Історія
Освітня програма Середня освіта (історія)
Курс I
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Форма навчання денна, заочна

Івано- Франківськ 2023/2024 н.р.

Програма розроблена:

1. **Водотика Сергій Григорович**, професор кафедри історії, археології та методики викладання, доктор історичних наук, професор
2. **Кузовова Наталя Миколаївна**, завідувачка кафедри історії, археології та методики викладання, кандидатка історичних наук, доцентка
3. **Батенко Ганна Вячеславівна**, доцентка кафедри історії, археології та методики викладання, кандидатка історичних наук, доцентка

Програма розроблена на основі Освітньо-професійної програми Середня освіта (історія) другого (магістерського) рівня вищої освіти та «Положення про проведення практики студентів Херсонського державного університету», затвердженого наказом ХДУ № 337-Д від 02 червня 2017 р.

Деканеса факультету

Ірина ШАПОШНИКОВА

Затверджено на засіданні кафедри історії, археології та методики викладання
(назва кафедри)

Протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Завідувачка кафедри

Наталя КУЗОВОВА

Схвалено науково-методичною радою факультету психології, історії та соціології

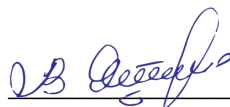
Протокол № 2 від 30 серпня 2023 р.

Голова ради

Наталя ТАВРОВЕЦЬКА

Керівниця навчального відділу

Яценко В.Ф.

1. ВСТУП

Переддипломна практика на 1 курсі як частина основної освітньої програми є початковим етапом підготовки для написання кваліфікаційної роботи для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти. Вона проводиться в 1 семестрі, спирається на засвоєння здобувачем теоретичних та практичних курсів та передбачає планування науково-дослідної роботи здобувача за спеціальністю.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ

Мета практики: закріпити та поглибити знання здобувача з загальних та спеціальних дисциплін та продемонструвати здатність проводити власне дослідження, спираючись на наукові методи пізнання та дотримуючись принципів академічної доброчесності.

Основні завдання практики:

- **методичні:** сформулювати розуміння головних понять та змісту теми випускної роботи і методи критичного осмислення зібраного матеріалу;
- **пізнавальні:** вивчати змістові та формальні вимоги до написання та оформлення випускних робіт другого (магістерського) рівня вищої освіти;
- **практичні:** набуття вмінь та отримання навичок щодо планування, підготовки, організації і виконання випускної кваліфікаційної роботи та оформлення її результатів; опробування вміння і здатності викласти результати та відстояти обґрунтовані положення.

В процесі виконання завдань переддипломної практики, магістри набувають **загальних компетентностей**, передбачених ОП:

- ЗК 1.** Знання та розуміння предметної області і професійної діяльності;
- ЗК 2.** Володіння навичками критичного мислення;
- ЗК 3.** Володіння комунікативними навичками, здатність проявляти емпатію;
- ЗК 4.** Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- ЗК 5.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК 6.** Здатність до особистісного і професійного розвитку;
- ЗК 7.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- ЗК 8.** Здатність застосовувати кращі практики у професійній діяльності;
- ЗК 9.** Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети;
- ЗК 10.** Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- ЗК 11.** Здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності;
- ЗК 12.** Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

та **фахових компетентностей**:

- ФК 1.** Здатність брати участь у дискусії з певної наукової проблеми у різних формах наукової комунікації; здійснювати історичні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших наук;
- ФК 2.** Здатність відтворювати, пояснювати та аналізувати новітні досягнення з історії України та всесвітньої історії, історіографії та методології історичної науки;
- ФК 3.** Здатність інтерпретувати історичні процеси в Україні в контексті загальноісторичного всесвітнього простору;
- ФК 4.** Здатність навчати учнів історії, моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання, добирати і використовувати сучасні та ефективні методики та технології навчання, виховання і розвитку учнів закладів середньої освіти;
- ;
- ФК 9.** Здатність виявляти та описувати історичні факти, що відображають історію певного регіону; орієнтуватись у досягненнях і проблемах регіональної історіографії;

ФК 10. Здатність розуміти світоглядні, правові, соціальні, економічні, культурно-історичні, духовно-моральні питання, що виходять за межі фахової спеціалізації;

ФК 11. Здатність мати стійкі переконання щодо важливості інтелектуального сумління, бути чесним в професійній діяльності, уникати симуляцій, плагіату й інших виявів недоброчесності;

ФК 12. Здатність до безперервного професійного розвитку

Програмні результати:

ПРН 1. Уміти брати участь у дискусії з певної наукової проблеми, у різних формах наукової комунікації; використовувати методи наукових досліджень при здійсненні власного дослідження;

ПРН 2. Відтворювати, пояснювати та аналізувати новітні досягнення з історії України та всесвітньої історії, історіографії та методології історичної науки;

ПРН 3. Знати основні тенденції історії та сучасного розвитку міжнародних відносин, в тому числі роль України в міжнародній політиці;

ПРН 4. Знати вимоги до результатів навчання за державними стандартами у галузі середньої освіти, зміст навчальних програм з історії, формувати в учнів предметні компетентності на підставі сучасних наукових досягнень;

ПРН 9. Знати історичні факти, що відображують історію Південної України, актуальні проблеми регіональної історіографії;

ПРН 10. Уміти вести краєзнавчу роботу, виявляти, пропонувати та сприяти збереженню історико-культурних пам'яток;

ПРН 11. Виявляти повагу до різноманітних національних спільнот як невід'ємної складової історії України, дотримуватись демократичних цінностей, вироблених у процесі історичного розвитку України та світу;

ПРН 12. Знати форми та напрями особистісного професійного розвитку, професійні права, мати сформовану мотивацію до здійснення професійної діяльності, дотримуватись принципів академічної доброчесності

3.ЗМІСТ ПРАКТИКИ

3.1. ВИДИ РОБІТ ПІД ЧАС ПРАКТИКИ

Основні види робіт під час переддипломної практики:

1 тиждень	Ознайомлення з нормативною базою стосовно дотримання академічної доброчесності
	Консультації з науковими керівником з уточнення, подання на розгляд кафедри теми дослідження
	Початок опрацювання наукової літератури та архівних джерел, відповідно до завдань кваліфікаційної роботи, складання списку джерел та літератури
	Виконання індивідуального (творчого) завдання
	Складання звіту про виконання завдань практики

БАЗА ПРАКТИКИ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ

Базою практики є кафедра історії, археології та методики викладання, загальноосвітні навчальні заклади, науково-дослідні лабораторії, Державний архів Херсонської області та інші установи, де проводиться дослідження з теми випускної роботи.

Керівниками практики призначаються наукові керівники кваліфікаційних робіт, які відповідають за організацію і проведення практики здобувачів.

Керівник практики здійснює контроль за дотриманням здобувачем трудового розпорядку, за своєчасним і якісним виконанням індивідуального завдання, надає методичну допомогу та консультації.

3.2. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. [Положення про кваліфікаційну роботу \(проект\) \(Наказ ХДУ від 09.10.2020 № 953-Д\)](#)
 2. [Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності](#)
 3. [ЗАГАЛЬНІ ПОЛІТИКИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В НАВЧАННІ, ВИКЛАДАННІ Й ДОСЛІДЖЕННЯХ У ХЕРСОНЬСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ](#). Івано-Франківськ, 2023.
 4. Еко, У. Як написати дипломну роботу / перекл. О. Глотова. Тернопіль: «Мандрівець», 2007. 224 с.
 5. Лях С. Р. [Методологія історії: класика і практика : навчальний посібник](#). Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 130 с.
 6. Стефанюк Г. [Теорія і методика наукових досліджень : опорні конспекти лекцій, глосарій і самостійна робота. Навчально-методичний посібник для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності 032 «Історія та археологія»](#). Івано-Франківськ, 2018. 132 с.
 7. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація. Навч.-метод. посіб. Київ: НАДУ, 2008.
 8. Стельмах С.П. МЕТОДОЛОГІЯ ІСТОРІЇ, методологія історичної науки [Електронний ресурс] // Енциклопедія історії України: Т. 6: Ла-Ми / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. Київ: В-во "Наукова думка", 2009. 790 с.: іл.. URL: http://www.history.org.ua/?termin=Metodologiya_istorii
- Інтернет-джерела**
9. Сайт Інститут історії України НАН України: <http://history.org.ua/uk>
 10. Офіційний веб-портал Державної архівної служби України: <https://archives.gov.ua/ua/>
 11. Сайт Національна бібліотека України ім. І.В. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>
 12. Електронний репозитарій Херсонського державного університету. Режим доступу: https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library/Resource_2017/Digital_resources_2017/eKhSUIR_2017.aspx

3.3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Практика передбачає планування науково-дослідної роботи здобувача індивідуальні консультації з науковим керівником, використання методичних рекомендацій з написання кваліфікаційних робіт ХДУ, співпрацю з установами за темою дослідження.

3.4. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Етика та академічна доброчесність в освіті та науці.
2. Методи історичного дослідження: класифікація та зміст.
3. Штучний інтелект в освітній та науковій діяльності.
4. Робота з науковим текстом
5. Історіографія дослідження.
6. Джерельна база дослідження.
7. Методологія історичної науки.

4. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Формою контролю переддипломної практики є перевірка наявності звіту про виконання завдань практики.

5. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Підсумковий контроль здійснюється в останній день практики на кафедрі історії, археології та методики викладання. Здобувач надає звіт про проходження практики комісії під головуванням завідувача випускної кафедри.

Оцінювання практики проводиться за звітом з виконання практики.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

№ п/п	Види робіт	бали
1.	Наявність теми, узгодженої з науковим керівником, що відповідає профілю спеціальності	0-20
2.	Наявність та якість плану кваліфікаційної роботи	0-20
3.	Наявність та якість списку джерел та літератури	0-20
4.	Виконання індивідуального (творчого) завдання	0-20
5.	Звіт з переддипломної практики	0-20
	Усього	100 б.

Шкала оцінювання практики:

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни